

Høringssvar fra Sundhed og Uddannelse

Center for Sundhed, Forebyggelse og Ældre

NOTAT

14. september
2026

Sagsbehandler
ebusc

Sundhed og Uddannelse ønsker at benytte lejligheden til at gøre Byrådet opmærksom på de udfordringer, som kommunen står overfor med den markante stigning i antallet af ældre over de kommende år, herunder behovet for at investere i forebyggelse og indsatser, der kan udskyde borgerens behov for en plejebolig (se sag nr. 81 *Beslutning om at imødekomme behovet for flere plejeboliger* på Byrådets møde 27. maj 2026). De forventede besparelser ved de foreslåede initiativer i *Bilag A - Mulighedskatalog drift* kan med fordel investeres i netop forebyggende initiativer på sundheds- og ældreområdet.

Økonomi

Vedr. 001 Administrative effektiviseringer og regelforenklning

Sundhed og Uddannelse er bekymret for indførsel af yderligere administrative besparelser. Vi opfatter forslaget om administrative effektiviseringer og regelforenklning som en grønthøster, hvor alle områder skal spare uafhængigt af, om regelforenklinger og/eller nye systemer aflaster området. Vi har ikke oplevet, at de foregående års besparelser hos os er fundet gennem regelforenklinger eller nye systemer. Vi opfatter derfor overskriften på forslaget som misvisende.

Tværgående forslag

Vedr. 002 Rammebesparelse

Sundhed og Uddannelse er generelt bekymret for rammebesparelser. Rammebesparelser udhuler langsomt budgetterne, og det er svært at gennemskue konsekvenserne af dem som medarbejder. Vi foretrækker initiativer, hvor vi som medarbejdere, borgerne m.fl. tydeligt kan se konsekvenserne.

På områder med få udgifter (ud over lønkroner), som fx Sundhed og Uddannelse, kan vi være bekymret for, om forslaget i sidste ende får personalemæssige konsekvenser.

Vedr. 004 Nedbringelse af sygefravær

En reduktion af sygefraværet er naturligvis positivt, både for medarbejderne, arbejdsfællesskaberne og kvaliteten i kerneopgaven. Dog vil Sundhed og Uddannelse gerne gøre opmærksom på, at vikarudgifter på ældreområdet ikke overvejende skyldes sygdom. Døgnplejen og omsorgscentrene er døgndækkede. For at borgerne kan modtage den nødvendige hjælp alle årets dage, er der behov for vikarer i forbindelse med afholdelse af ferie, helligdage og i forbindelse med kurser, uddannelse og andre planlagte personale aktiviteter. Det går der procentmæssigt flere vikarudgifter til end sygdom. Området har et stort fokus på at nedbringe brug af vikarer, og det sker ofte, at den enkelte arbejdsplads bytter rundt på kørelister og hjælper hinanden på tværs ved sygdom i stedet for at bruge vikarer.

En procentuel besparelse på vikarbudgettet vil således ramme hårdere på ældreområdet end på områder med ferielukket, lukkedage mv.

Ældreområdet vikarudgift udgjorde i 2025 ca. 45 mio. kroner ud af de samlede vikarudgifter på 76,1 mio. kroner, som der nævnes i forslaget, svarende til ca. 60%.

Derfor forventes besparelsen på samlet 5 mio. kroner i overslagsårene også at påvirke ældreområdet med ca. 3 mio. kroner. Men det er kun ca. 1/3 af ældreområdets vikarudgifter, der kan henføres til sygefravær, svarende til 15 mio. kroner. Dermed skal sygefraværet reduceres med ca. 20% på ældreområdet for at indfri målet. Det vurderer Sundhed og Uddannelse er et meget optimistisk mål.

Seniorer og Forebyggelse

Vedr. 002, 003 og 008

Sundhed og Uddannelse ønsker at gøre Byrådet opmærksom på, at flere af forslagene under Seniorer og Forebyggelse medfører besparelser i sygeplejen (002, 003 og 008). Rent fagligt synes forslagene fine, men sygeplejen befinder sig aktuelt et sted, hvor det er svært at forudse, om besparelserne kan realiseres.

Som følge af sundhedsreformen, der flytter akutfunktionen til regionen, reduceres sygeplejens budget allerede med 2,5 mio. kr. Det er usikkert, om det svarer til den opgave, der flyttes. Vi afventer fortsat kvalitetsstandarder for både den regionale akutsygepleje og den kommunale sygepleje – og kommunernes opgave i fremtiden er derfor uafklaret.

Dertil kommer, at sygeplejen ikke er demografireguleret og derfor skal hjælpe et stigende antal borgere indenfor et reduceret budget.

Sygeplejen står således i en usikker situation, som initiativerne i mulighedskataloget vil øge yderligere.

Vedr. 005 Øget faldforebyggelse gennem styrkede træningsindsatser og formidling

Sundhed og Uddannelse ser positivt på mulighedskatalogets initiativer inden for faldforebyggelse. Faldforebyggelse er efter vores vurdering en vigtig indsats, da fald kan have store konsekvenser for den enkelte ældres livskvalitet, selvstændighed og mulighed for at klare hverdagen. En målrettet forebyggende indsats kan samtidig være med til at mindske behovet for mere omfattende hjælp og pleje.

Social og sundhed

Vedr. 012 Forebyggelse af dårlig tandsundhed hos borgere i Døgnsplejen og på omsorgscentrene

Sundhed og Uddannelse finder det positivt, at der sættes fokus på ældres tandsundhed. God tandsundhed har betydning for både livskvalitet, ernæring og den generelle sundhed, og det er derfor en vigtig del af en helhedsorienteret indsats på ældreområdet.

Anlægsudgifter

Sundhed og Uddannelse ønsker at gøre opmærksom på sagen om behovet for flere plejeboliger, som Byrådet behandlede på deres møde i maj 2026 (sag nr. 81) og som blev oversendt til budgetforhandlingerne. Frederikssund Kommune ser ind i en markant stigning i antallet af ældre og det er vigtigt, at der politisk bliver truffet beslutninger om, hvordan vi skal håndtere udfordringerne med den stigende ældrebefolkning. Der er behov for flere plejeboliger, men der er også i høj grad behov for at investere i forebyggelse, hvis vi skal have en chance for at dække behovet i en fremtid, hvor der også kommer færre social- og sundhedsmedarbejdere.

Vedr. Udbygning af De Tre Ege

Sundhed og Uddannelse anbefaler, del at Byrådet fortsat prioriterer anlægsmidler til udbygning af De Tre Ege i 2027, så der kan etableres en afdeling med 10 midlertidige pladser på De Tre Ege, dels at Byrådets beslutning om midlertidige pladser i Frederikssund Kommune fra 1. januar realiseres hurtigst muligt (Byrådet 24. juni 2026, sag nr. 96), og

kommunen ikke kommer til at mangle midlertidige pladser til aflastningsophold og borgere, der ikke kan modtage den nødvendige hjælp i eget hjem.

Vedr. Digitalisering med fokus på velfærdsteknologi

Sundhed og Uddannelse gør opmærksom på, at puljen muliggør afprøvning af ny teknologi i kommunen – og er med til at understøtte udviklingen og ibrugtagningen af nye velfærdsteknologiske løsninger i kommunen. Den skaber mulighed for at kvalificere beslutninger, om hvorvidt en løsning skal implementeres i driften. I 2026 er der bl.a. givet midler til afprøvning af sensorbleer på ældreområdet. Det vil være ærgerligt at fjerne den mulighed helt.